

ויקרא

מאמרים ושיחות ממו"ר הגה"צ
רבי יצחק משה ארלנגר שליט"א

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (א', א') האל"ף זעירא, ואיתא במגלה עמוקות אל"ף זעירא בגימטריא רבי" עקיב"ה שיצאה נשמתו באח"ד, אל"ף זעירא, כי כשעלה משה רבינו למרום הראהו רבי עקיבא דורש כתרי אותיות, היינו כדרשת חז"ל (במד"ר רבה י"ט ו') "וכל יקר ראתה עינו" (איוב כ"ח, י') זה רבי עקיבא וחביריו, כל יקר הוא סוד ויקרא אל"ף זעירא, דברים שלא נגלו למשה נגלו לר"ע וחביריו, ובלשון יוני קורין לאחת ה"ן, בחי אלף זעירא הנרמז בפסוק "ה"ן כל ראתה עיני" (איוב י"ג, א').

ובאמת כל הפסוקים הנ"ל באיוב נדרשים בר"ע כדאיתא (אבות דר"נ פ"ו) 'מה היה תחילתו של רבי עקיבא, אמרו בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום, פעם אחת היה עומד על פי הבאר אמר מי חקק אבן זו אמרו לא המים שתדיר נופלים עליה בכל יום, אמרו לו עקיבא אי אתה קורא "אבנים שחקו מים", מיד היה רבי עקיבא דן קל וחומר

בעצמו מה רך פסל את הקשה, דברי תורה שקשה כברזל על אחת כמה וכמה שיחקקו את לבי שהוא בשר ודם, מיד חזר ללמוד תורה, הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות וכו' אמר לו רבי טרפון עקיבא עליך הכתוב אומר "מבכי נהרות חבש ותעלומה יוציא אור" (איוב כ"ח, י"א) דברים המסותרים מבני אדם הוציאם רבי עקיבא לאורה, ע"כ, וזהו הרמז "בצורות יאורים בקע וכל יקר ראתה עינו" (שם), שעל ידי שראה אבנים שוחקים המים, "בצורות יאורים ביקע", הגיע למדרגה "וכל יקר ראתה עינו".

וראו להתבונן מאוד עומק הרמז בזה דאל"ף זעירא בגימטריא רבי עקיב"ה. והנה איתא בחז"ל (מנחות כ"ט:): בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על ידך, אמר לו אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות, אמר לפניו רבש"ע הראהו לי, אמר לו חזור לאחורך, הלך וישב בסוף שמונה שורות ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כוחו, כיון שהגיע לדבר אחד אמרו לו תלמידיו רבי מנין לך אמר להן הלכה למשה מסיני נתיישבה דעתו, חזר ובא לפני הקב"ה אמר לפניו רבונו של עולם יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה על ידי, אמר לו שתוק כך עלה במחשבה לפני, אמר לפניו רבונו של עולם הראיתני תורתו הראני שכרו אמר לו חזור לאחורך, חזר לאחוריו ראה ששוקלין בשרו במקולין אמר לפניו רבש"ע זו תורה וזו שכרה א"ל שתוק כך עלה במחשבה.

והדברים נפלאים ונשגבים, איך אפשר שיראה משה רבינו בעלותו למרום בחי ר"ע גדול ונעלה ממנו, הרי כל כך היה חילוק בין משה רבינו לר"ע, שמשה רבינו הורחוק ולידתו בקודש קדשים "ולך איש מבית לוי וייקח את בת לוי" (שמות ב', א') שהוא היה בן בנו של לוי בן עקב, ובשעה שנולד תיכף נתמלא הבית כולו אורה, ולא רצה לינק מן הנוכרית ופלאי פלאות נעשו לו על כל צעד ושעל מצד היותו מוכן להיות אדון הנביאים וגואל ראשון ואחרון, ולא בכדי מסופר בתורה כל השתלשלות ענייניו פרט אחר פרט כי כולם קודש קדשים מקשה אחת דביקות בהש"ת וממשה ועד משה לא קם כמשה, והיפך הנ"ל ממש היה רבי עקיבא שבילדותו היה אומר מי ייתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור, וכמה צער היה לכלבא שבוע שנישאה לו רחל בתו, וזרע מחצבתו היו גרים מבני בניו של סיסרא.

אך הענין הוא כי דווקא בשעה שעלה משה רבינו למרום לקבל את התורה, אז רצה הקב"ה להראות לו מקור מוצא התורה ששם התורה הקדושה היא אור אין סוף ממש, ונשמות ישראל הלא הם אותיות התורה הקדושה ומחמת שהתורה הקדושה היא אין סוף אם כן אין שום מקום רחוק ממנו יתברך שמו לא בתהום ולא מתחת לתהום, כי כל הנשמות הם אותיות התורה והתורה הקדושה אין לה תחילה ולא סוף, ולזה בא רבי עקיבא ממקומות חושך כאלו מחמת שהוא היה שורש הנעלם של התורה אשר מצידה יש תקווה לכל דבר עד עולם מצד שהקב"ה והתורה הם נצחיות, אשר זה הוא סוד אל"ף זעירא, היינו שאין האות ניכרת מחמת קוטנה והתכללותה באור ה', שממקום הזה שהאלף נקטנת ונבקעת, משם מקור מוצא התורה ומלאך יופיא"ל שהוא מוסר התורה, שזה סוד 'שתוק כך עלה במחשבה', שעולה במחשבה ממש ששם אין אומר ואין דברים, וכל זה הוא סוד רבי עקיבא אל"ף זעירא, שעבר עליו כל מה שעבר לטעם הנ"ל מחמת שהתורה הקדושה היא אור אין סוף ועל ידה מתקיים 'ומתהוומות הארץ תשוב תעלני' (תהילים ע"א כ'), שאע"פ שעד ארבעים שנה היה איך שהיה, מכל מקום ברגע אחד נתגלה אור וזיו נשמתו וכל יקר ראתה עינו, וזה ענין "בצורות יאורים ביקע וכל יקר ראתה עינו, מבכי נהרות חבש ותעלומה יוציא אור וגו', תהום אמר לא

בי היא וים אמר אין עמדי וגו', אבדון ומוות אמרו באוזנינו שמענו שמעה, אלוקים הבין דרכה והוא ידע את מקומה, כי הוא לקצת הארץ יביט תחת כל השמים יראה" (איוב כ"ח), שכל הפסוקים הללו בחי רבי עקיבא כדרשת חז"ל, היינו שאפילו בחינות תהום ואבדון ומוות אשר נדמה שנדרחו מארץ החיים, גם הם אין להם שום השגה בתורה, כי מחמת שהתורה היא אור אין סוף, א"כ יהיה איך שיהיה ויתרחק כמה שיתרחק עדיין הוא כמוס באור אחדותו יתברך כמו בראשית בלי שום שינוי, וזה אור נפלא נתגלה למשה רבינו עליו השלום בעלותו למרום, כי משה רבינו הוא התגלות התורה ובשעה שעלה למרום נתגלה לו מדרגה יותר מזה שהוא התכללות התורה באור אין סוף ב"ה, בחינת אל"ף זעירא, שזה בחינת תורה שבעל פה שאי אפשר לקנותה אלא על ידי ייסורים של אלף זעירא, שנקטן ונשבר מאוד ונכלל באור אין סוף ומתחזק אלף אלפי פעמים ויש לו כמה קושיות וטענות ואינו מבין דרכי השי"ת ומכל מקום הוא מכניע עצמו ונכלל באור אין סוף בפועל ממש, וכמו שאמרו במדרש (תנחומא נח) 'מאי "לא תמצא בארץ החיים" (איוב כ"ח) וכי בארץ המתים תמצא, אלא שלא תמצא תורה שבע"פ אצל מי שיבקש עונג העולם וכו' וכן דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה ושל תורה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, לפי שלא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא על התורה שבע"פ וכו' וזו היא תורה שבע"פ שהיא קשה ללמוד ויש בה צער גדול שהוא משולה לחושך וכו' ולא קבלו ישראל את התורה עד שכפה עליהם הקב"ה את ההר כגגיית וכו' אלא אמר להן על התורה שבע"פ שיש בה דקדוקי מצות קלות וחמורות והיא עזה כמות וקשה כשאלו קנאות לפי שאין לומד אותה אלא מי שאוהב הקב"ה בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו שנא' "ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" (דברים ו', וכו'), שכל מי שאוהב עושר ותענוג אינו יכול ללמוד תורה שבע"פ לפי שיש בה צער גדול ונדוד שינה ויש מבלה ומנבל עצמו עליה לפיכך מתן שכרה לעה"ב שנאמר "העם ההולכים בחשך ראו אור גדול אור גדול", אור שנברא ביום ראשון שגנוזו הקב"ה לעמלי תורה שבע"פ ביום ובלילה ע"כ.

וכל זה הוא בחינת רבי עקיבא סוד תורה שבעל פה, כמאמרם (סנהדרין פ"ו.) סתם מתניתין רבי מאיר סתם תוספתא רבי נחמיה סתם ספרא רבי יהודה סתם ספרי רבי שמעון וכולהו אליבא דרבי עקיבא, שאמר כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה "בכל נפשך" אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי מתי יבא לידי ואקיימנו וכו' היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באח"ד, בחי אל"ף זעירא, אשר לזה הייתה כל תורתו של רבי עקיבא מלא צער וייסורין, היינו שעד ארבעים שנה לא למד ואחר כך העמיד עשרים וארבע אלף תלמידים וכולם מתו בפרק אחד והיה העולם שומם, ואעפ"כ לא נפל בייאוש ולא שאל קושיות על הקב"ה והעמיד התורה מחדש עם חמש תלמידים אשר מהם חזר והאיר העולם כולו, שזה סוד אל"ף זעירא הנבקעת ונעשים ממנה אח"כ ה' אלפין, היינו כי על ידי הביטול והשברון שעובר עליו מה שעובר ויש לו כמה קושיות על הקב"ה שאינו מבין דרכיו, בזה הוא נדבק באור אין סוף ממש, שהקושיות האלו הם אור אין סוף, כי כשזוכה להבין אז התורה היא בגבול, אבל כשאינו מבין אז היא אין סוף ממש ואז נכנס אל החושך הראשון שזה "העם ההולכים בחושך כנ"ל, ומזה בא אור חדש בהיר בשחקים, "בצורות יאורים ביקע וכל יקר ראתה עינו", וזהו שאמרו במדרש הנ"ל בהמשך, 'אמר לפניו רבונו של עולם הראיתני תורתו הראני שכרו אמר לו חזור לאחורך, חזר לאחוריו ראה ששוקלין בשרו במקולין אמר לפניו רבש"ע זו תורה וזו שכרה א"ל שתוק כך עלה במחשבה', כי על ידי הקושיות והצער האלו שאין להעלות על הדעת, על ידי זה עולים ונכנסים במחשבתו יתברך ששם נעלם האל"ף זעירא ואין שום השגה ונעשים אור אין סוף ממש, מחמת שיש לו כמה קושיות ואינו מבין איך העוסק בתורה יש לו כאלה צער וייסורים וכו', לפיכך מתן שכרה לעולם הבא, שעולה לעולם גבוה ונעלה מזה.

וזהו אור זרוע לצדיק ולישרי" ל"ב שמח"ה ס"ת עקיב"ה, שהוא בחי אור שגנו הקב"ה לצדיקים לעתיד לבוא, או"ר זרוע, בחי אל"ף זעירא, כי על ידי שמתבטל לגמרי ומקבל עליו כמה מיני צער וייסורים והכנעה בזה הוא נכנס באל"ף זעירא ומשיג האור זרוע לצדיק, אשר שם בהגיעו אל האור הזה אז "תהום אמר לא בי היא וים אמר אין עמדי וגו', אבדון ומוות אמרו באוזנינו שמענו שמעה, אלוקים הבין דרכה והוא ידע את מקומה", שמתכפר לו כל מה שעבר עליו ומתקרב מכל מיני ריחוק שהיה משוקע בהם ח"ו ונכלל מחדש באורו יתבי"ש, אשר לטעם זה בהגיע יום כיפור אז

ההכנה היא במאמר הזה "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה", סופי תיבות עקיב"ה, שבבחינה הזו נעשה בריה חדשה ממש, וכל מיני חושך ותהום ואבדון שהיו לו, כולם נעשים אל"ף זעיר"א ועולים ונהפכים לאור פשוט צח ומצוחצח, וזהו "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר", בגימ' זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה עם הכללים...

(רעווא דרעוין פרשת ויקרא תשע"ט)

מילין יקירין

הנה בימים הללו אשר צער חופף את העולם במחלה זו שקיבלה כינויה בכל העולם על שם הכתר, הנה ברור שלא בכדי השתלשל השם להיות כך, ומסתמא יש בו בחינה של כתר דקלי" לעומת כתר דקדושה, וענין כתר דקדושה אשר הוא כתר דמארי עלמא, איתא במסכת ברכות הני תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו, 'מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', וכתב הרה"ק מבארדיטשוב ז"ע שכוין שתפילין דמארי עלמא המונחים במקום המוחין בחי" כתר עליון הם נקודת אהבת הבורא לכנסת ישראל, הרי שכל החפץ להדבק בכתר עליון עליו לדבר ולראות רק טוב על ישראל בחינת מי כעמך ישראל, ומעתה לעת כזאת שהמחלה כונתה על שם הכתר מה מאד ראוי לאדם לדבוק בזאת הנמדה לשמור פיו ולשונו מכל משמר לבל יוציא לעז או דבר רע על ראשי עם קודש, אף לא במחשבה שבמה, נארג וטס אויף יידישע קינדער, בוודאי קבלה טובה זו תעמוד כתרין בפני מגיפת הכתר דקליפה.

הנה חודש ניסן מעוטר בעניינים נוראים, קדמו אליו ז' ימי המילואים של הקמת המשכן, וביום ר"ח ניסן אותו היום נטל עשר עטרות ותחדשה הבריאה כולה, ותיכף החלו הנשיאים להקריב את קרבנותיהם משך י"ב ימים, אשר כל עניינים הללו לא הוגבלו באותה עת בלבד, כי אם כמו כל ענייני רוחניות התורה ומצוותיה מתעוררים ומתחדשים בכל שנה ושנה, בחידוש הבריאה והנפשות כולם.

עוד זאת חלקו התנאים אם בניסן נברא העולם או בתשרי, וכתב האריז"ל שאלו ואלו דברי אלקים חיים והובאו דבריו בספ"ק בכמה בחינות, אשר באחד מהם היה הבריאה במחשבה בחינת הריון והשני במעשה, ובדברי הרה"ק מבארדיטשוב ז"ע נתבאר שחודש ניסן הוא עולם המחשבה, ותשרי עולם המעשה, אם כי בדברי האריז"ל משמע לכאורה להיפך, באמרו על ימי חודש תשרי שהם ימי הרת עולם בחינת הריון.

אמנם גם אנו נענה אבתריה ונימא דאלו ואלו דברי אלקים חיים, כי כל אחד מהם כולל כמה בחינות, בין בניסן בין בתשרי, בכל אחד יש בחינה של הרת עולם ובחינה של עולם המעשה, אמנם ע"ד הפשוט על יום ר"ה נאמר זה היום תחילת מעשיך, כי הוא יום בריאת העולם בפועל, ואילו מטרת העולם ותכליתה נתגלה בר"ח ניסן כי תכלית הבריאה היה גילוי כבודו יתברך בעולם בשידוד מערכות תבל ביציאת מצרים, וכל האורות של החודש מקדימין לירד בראש חודש, נמצא ראש חודש ניסן הוא יום התגלות תכלית הבריאה. ויתכן שמהאי טעמא נקבע יום הקמת המשכן ליום ר"ח ניסן, כי הקמת המשכן גם הוא תכלית הבריאה בהשראת שכינתו ית' בתחונתו.

ויבאר ע"ד משל מבשרי אחזה אלוקה, בעת ייצור כלי חדש בעולם, באמת גמר ייצורו הוא בעת שמסיים לתקן הכלי, אמנם התגלות ייעודו ותכלית ייצורו הוא בעת שמתחיל להשתמש בו לייצורו הנכון, וכמו"כ ביום ראש השנה זה היום תחילת מעשיך הוא כמו גמר הכלי, אמנם בעת שנתגלה הקב"ה בעולמו ביום ר"ח ניסן, אז נתגלה ייעוד העולם וממילא נתגלה בו עולם המחשבה להבין מה היה כביכול מחשבת הבורא בבראו את עולמו.

ומעתה כמה נורא הוא חודש ניסן בכלל ויום ראש חודש ניסן בפרט, אשר בו חוזר ומתגלה ייעוד העולם והתגלות כבודו יתברך בכל העולם, ובוה מתיישבים על לב דברי ה'חסד לאברהם' אזולאי, שמיום הפורים עד חג הפסח יוצאים בכל יום משער אחד של טומאה אל תוך שער אחד דחמישים שערי בינה דקדושה.

גם בעבודת ישראל כתב שימים אלו שבין פורים לפסח מיוחדים לשרש אחר הרע ולנקות חדרי הלב לקראת ימי הפסח, ואלו דבריו הקדושים בסוף פרשת פרה : 'ויש לרמוז שמהראוי לכל אחד ואחד להכין את עצמו לפי כוחו בשלושים יום אלו קודם הפסח בכל התאמצות לעבודתו יתברך ולצאת כל אחד ואחד ממצרים, ואפשר זה כוונת חז"ל (פסחים 1). ושאלין דורשין בהלכות פסח קודם הפסח שלשים יום, כי הלמ"ד נקרא מגדל הפורח באויר כי היא גבוהה מכל האותיות. גם ל' הוא תמונת כ"ו, וכ' רמוז ל' מדות מעילא לתתא וי' מדות תתא לעילא, והו' היא עליו מלמעלה, ונקראת עטרה שעטרה לו אמו. ועל ידי הכנה זו ליציאת מצרים נוכל לזכות לטהר המדות במ"ט ימי הספירה הבעל"ט עכ"ל.

נמצא עצם ימים הללו של חודש ניסן המה ימי דביקות והשתוקקות של כנסת ישראל לדודה, וישראל מונין ללבנה, ואמרו חז"ל שאמר לה הקב"ה לירח לכו ומעטי את עצמך וכו' ולא נתישבה דעתה עד שאמר לה שיקראו צדיקים על שמך, ובספרים הקדושים האריכו בביאור המעלה שהיה צדיקים נקראין על שמה, ואנו אין אתנו יודע

עד מה שבעניינים אלו כללים סודות התורה עמוקים מני ים, כמו שנתבאר רבות בספרי המקובלים והרמ"ק בראשם, שיש בזה רמז להשתלשלות אלוקית שהאציל הבורא קודם את העולמות העליונים הנקראים המאור הגדול, ולהמשיך האור למטה למטה עד העולם התחתון לזה אמר לה לכו ומעטי את עצמך שתוכל להאיר עד למטה, ותבים כמה עמקו אלו הדברים עד שאמרו חז"ל נתקשה משה בקידוש החודש, כי אלו עניינים רמים ונשגבים לאין ערוך, אך אין אנו עתה בביאורם.

אמנם לאלוקה מילין, מצינו שקידוש החודש נמסר בידיהם של ישראל, ודרשו חז"ל "אשר תקראו אתם במועד", אתם אפילו שוגגים אפילו מזידיים, למען תדע שכל הנהגת העולם מסור בידיהם של ישראל, ובוה תשכיל לדעת כמה גדול כוחו של כל יהודי באשר הוא.

ומטעם זה קוראים בפרשת "החודש הזה לכם" ערב ר"ח ניסן, לכם דייקא, להבין שענייני החודש נמסר ביד ישראל בכלל ובידי הצדיקים בפרט, זה סוד העולם וגילוי אלוקותו יתברך. גם יוכח הדבר לעתיד לבוא שיחזרו לקדש החודש על פי הראייה אע"פ שיודעים כל החשבונות כמו שיש בידינו עתה לוח זמנים מדוייק, עדיין יהיה הדבר סמוך על ראייתם של ישראל בלבד להורות כמה גדול כוחם של ישראל שכל העולם מתנהג על ידם.

וד' פרשיות שקורין הוא נגד ד' אותיות שם הוי"ה כידוע שנשלמו לקראת חודש ניסן, ואז באים ימי ניסן עליהם אמרו 'הנם ימים המבורכים', ובשלי"ה הקדוש כב החודש הזה לכם ראש חדשים, שכל יום בחודש ניסן גדול במעלה בבחינת ראש חודש, ועיקרו הוא חג הפסח בו מתגלה חידוש העולם, ונשרש יסוד האמונה של כל אדם אשר גם פרעה ראש הקליפה הבין בעת הזאת ונכנע בפני האמונה בבורא ית"ש.

ומעתה חודש זה הוא זמן התחדשות האמונה, כידוע ומפורסם בכל הספרים הקדושים שכל מה שנפעל בימים ההם חוזר להתגלות בכל שנה ושנה, אשר על זה אמרו חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, מפני שבפועל ממש יורדים הארות שהיו ביצי"מ וגואלים את האדם מן הגלות הרוחנית שלו, ואם יקבל עליו אדם התחדשות אמיתית בעת הזאת ישתנו כל חייו הרוחניים מן הקצה אל הקצה, אם הוא פותח ליקול דודי דופק פתחי ל' ומקבל את געגועי הבורא אל כנסת ישראל, כמו שאנו קורים בשיר השירים בפרט בליל פסח, "אחותי יונתי תמתי שראשי", כל זה גם בעת שהאדם בחינת מתבוססת בדמייך ח"ו באשר הוא שם, מתעורר עליו גדלות ראשון ושני "ותבואו בעדי עדיים", ואין האדם צריך רק לפתוח ליבו להסכית לכל זה.

אמנם דברים הללו צריכים הכנה ואיזה בלב כדי לקבל את האהבה היראה והדבקות, וכל עבודות ההכנה לפסח בחינת קשר"ק הידוע מהרה"ק מבארדיטשוב, הנקוניות שמנקים החמץ מלבנים את נפש האדם לכדי הכנה גמורה, ובוודאי כל המוסיף בהכנות רוחניות בלימוד ושאר עניינים מגדיל הכלים לקבל אורות הימים הללו, לקראת היחוד הנורא בליל פסח בשעה שמצה ומרור מונחים לפניך, כשמהללים להשי"ת "הללו עבדי ה' ולא עבדי פרעה".

(שיחת הכנה לחודש ניסן, ער"ש החודש תש"פ)

אנפין חדתין חידושי תורה על פרשת השבוע

וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלקיך (ויקרא ב' י"ג). כתב האריז"ל בביאור ענין מליחת הקרבנות, שהמלח ממתיק הגבורות, וסגולת הקרבנות לברך בירורים ולתקן מה שנפגם ע"י החטא, והמלח הוסיף בהמתקה. וזהו הרמז ולא תשבית מלח ברית גימ' בדיוק גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך כי הגבורות השורים על האדם מחשיכים עיניו מחמת החטא ואינו יכול לגלות נפלאות התורה, וכדאיאת בספרים הקדושים נפלאות אוןון נפ"ל און"ת, היינו ניצוצין קדישין שנתפזרו וחוזרים ומתקבצים אל הקדושה בהעלאת קרבנות, ובהמתקת הגבורות זוכה לבחי' גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.

ויקרא אל משה (ויקרא א' א'). ויקרא במילוי גימ' תתמ"ט מספר הז' מרגלאין קדישין הם ז' שמות המאירין בשב"ק (הוי"ה, הוי"ה) הוי"ה בניקוד אלקים, מצפ"ץ, י"ה אדנ"י, א"ל, אלקים, מצפ"ץ, ונקראים בשם מרגלאין דוגמת המרגליות שבסתר מעמקי הים ומצריכים יגיעה גדולה ועבודה רבה לשלותם ממצולות ולגלותם מן ההסתר, כמו"כ אור ה' שרוי בהסתר בתוך החושך שבים בחי' מלכות, וצריך עבודה רבה לגלות אור ה' שיאיר למטה בגילוי, וזו עבודת ששת ימי המעשה, ובכניסת השבת מתעלים כל בירורי ששת ימי המעשה ועולים למעלה ואז מתנוצץ אור ז' שמות אלו דשב"ק, ע"כ נקראים בשם ז' מרגלאין כי נשלו כמרגליות ע"י הבירורים.

וזהו הקריאה אל משה, דלשון קריאה הוא מרוחק, ואילו לשון דיבור הוא מקרוב, וקדמה קריאה של חיבה לגלות את ההסתר כאשר עדיין היה בבחינת מרוחק ה' נראה לי, מתוך הסתר, ואור ה' שהיה מוסתר הגיע רק למשה אע"פ שהיה מפוצץ בכל העולם כולו, לכן היה קריאה של חיבה מיוחד אל משה.